

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA/YEAR VII

SARAJEVO, 15.05.2024.

BROJ/NUMBER: 18.2.

INTEGRISANI SISTEM SOCIJALNE ZAŠTITE, 2022. GODINA INTEGRATED SYSTEM OF SOCIAL PROTECTION, 2022

Podaci prikupljeni istraživanjem ESSPROS mogu biti podložni revizijama zbog pronalazanja novih izvora podataka, poboljšanjima u iskoristivosti postojećih izvora podataka ili daljnjih usklađivanja s metodologijom ESSPROS.

Data collected in the ESSPROS survey could be subject to revisions in the future due to finding new data sources, improvements in the usage of existing data sources or further harmonisation of data with the ESSPROS methodology.

Molimo da se koristite podacima koje prilažemo ovdje.

Therefore you are kindly asked to use data attached here.

Učešće socijalne zaštite u bruto domaćem proizvodu Federacije Bosne i Hercegovine u 2022. godini je 17,31%, dok je u 2021. godini iznosilo 18,63%.

Social protection accounted for 17,31% of the Gross domestic product in the Federation of Bosnia and Herzegovina in 2022 Year., while 18,63% was in 2021 Year.

Za naknade u socijalnoj zaštiti u 2022. godini izdvojeno je 96,71% od ukupnih izdataka za socijalnu zaštitu, dok je u 2021. godini za iste naknade izdvojeno 96,81%.

In 2022, 96,71% of the total social protection benefits was allocated to social protection benefits, while in 2021 it was 96,81%.

Od funkcija socijalne zaštite u 2022. godini, najveći dio naknada potrošen je na olakšavanje financijskog opterećenja od rizika starosti 36,92%, zatim za naknade zdravstvene zaštite 32,99%, a najmanji za funkciju stanovanje 0,15%.

In Year 2022 by social protection functions, the largest share of social benefits was spent to relieve the financial burden of old age 36,92%, then 32,92% was allocated to benefits for healthcare purposes, while 0,15% was allocated for the function housing.

1. UKUPNI IZDACI SOCIJALNE ZAŠTITE I IZDACI ZA NAKNADE SOCIJALNE ZAŠTITE PREMA FUNKCIJAMA SOCIJALNE ZAŠTITE

TOTAL SOCIAL PROTECTION EXPENDITURES AND EXPENDITURES FOR SOCIAL PROTECTION BENEFITS, BY FUNCTION

KM

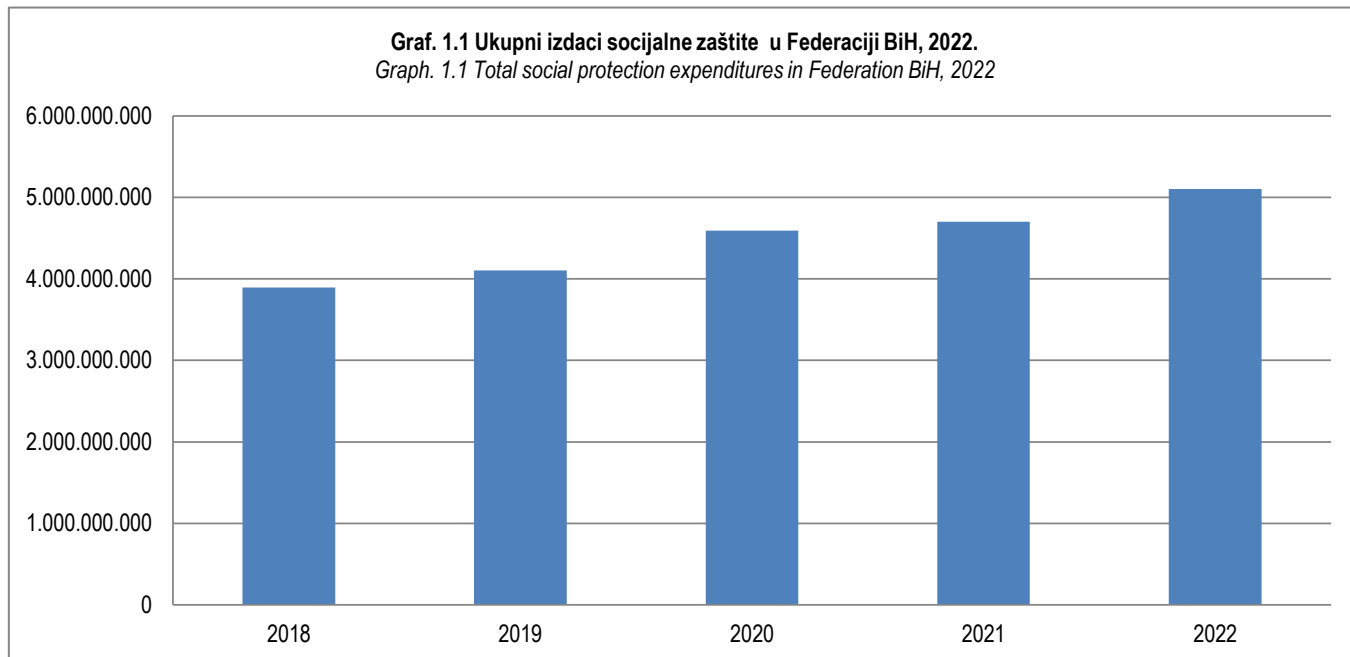
	2018	2019	2020	2021	2022	
Ukupni izdaci socijalne zaštite	3.893.455.488	4.104.612.966	4.590.725.821	4.701.111.187	5.100.826.286	Total social protection expenditures
Ukupni izdaci za socijalne naknade prema funkcijama	3.723.484.772	3.980.504.118	4.441.328.414	4.551.326.766	4.932.818.261	Total expenditures for social protection benefits, by functions
Bolest/zdravstvena zaštita*	958.694.516	1.081.074.319	1.459.577.170	1.536.381.195	1.627.769.789	Sickness/Health care*
Invaliditet	435.532.866	432.270.056	409.740.713	387.869.785	372.957.842	Disability
Starost	1.398.523.288	1.507.299.416	1.594.002.228	1.656.952.456	1.820.922.321	Old age
Preživjeli izdržavani članovi	688.781.840	731.175.689	734.276.568	749.460.069	809.365.698	Survivors
Porodica/djeca	80.053.504	81.068.771	88.636.485	90.079.482	153.873.566	Family/Children
Nezaposlenost	140.233.628	123.650.938	133.265.636	109.235.802	107.803.305	Unemployment
Stanovanje	2.179.950	1.841.959	1.828.484	1.672.563	7.431.810	Housing
Socijalna isključenost koja nije drugdje kvalifikovana	19.485.180	22.122.970	20.001.132	19.675.413	32.693.930	Social exclusion not elsewhere classified

Napomena:

*Od 2020 godine u šemi Bolest/zdravstvena zaštita uključena primarna zdravstvena zaštita.

*From 2020, primary health care is included in the Sickness/Health care scheme.

KM

2. IZDACI I PRIMICI SOCIJALNE ZAŠTITE

SOCIAL PROTECTION EXPENDITURES AND RECEIPTS

KM

	2018	2019	2020	2021	2022	
Ukupni izdaci socijalne zaštite	3.893.455.488	4.104.612.966	4.590.725.821	4.701.111.187	5.100.826.286	Total social protection expenditures
Naknade socijalne zaštite	3.723.484.772	3.980.501.118	4.441.328.414	4.551.326.766	4.932.818.261	Social protection benefits
Naknade bez provjere materijalnog stanja	3.631.985.180	3.884.722.002	4.353.797.125	4.463.209.532	4.785.283.680	Non means - tested social protection benefits
Novčane naknade	2.650.797.022	2.807.331.270	2.905.224.601	2.934.817.341	3.165.037.134	Cash benefits
Periodične novčane naknade	2.645.679.922	2.802.073.436	2.899.149.445	2.926.925.853	3.114.625.078	Periodic cash benefits
Jednokratne novčane naknade	5.117.100	5.257.834	6.075.156	7.891.488	50.412.056	Lump-sum cash benefits
Nenovčane naknade	981.188.159	1.077.390.732	1.448.572.524	1.528.392.191	1.620.246.546	Benefits in kind
Naknade temeljene na provjeri materijalnog stanja	91.499.592	95.779.117	87.531.289	88.117.234	147.534.581	Means-tested social protection benefits
Novčane naknade	61.139.912	59.289.789	58.492.514	59.549.929	103.374.232	Cash benefits
Periodične novčane naknade	58.372.710	55.649.684	54.324.635	55.404.918	95.728.696	Periodic cash benefits
Jednokratne novčane naknade	2.767.201	3.640.105	4.167.878	4.145.011	7.645.536	Lump-sum cash benefits
Nenovčane naknade	30.359.680	36.489.327	29.038.775	28.567.305	44.160.349	Benefits in kind
Administrativni troškovi	95.328.101	93.157.221	96.600.269	101.158.980	116.372.627	Administration costs
Transferi na druge programe	9.741.891	10.394.962	36.059.482	37.446.219	38.870.160	Transfers to other schemes
Socijalni doprinosi prema drugim programima	5.495.940	6.676.291	6.652.638	7.758.723	7.308.667	Social contributions rerouted to other schemes
Ostali izdaci	64.900.724	20.559.665	16.737.656	11.179.222	12.765.238	Other expenditure
Ukupni primici socijalne zaštite	4.270.722.960	4.614.449.131	4.587.869.733	4.690.939.718	5.272.067.372	Total social protection receipts
Socijalni doprinosi	3.294.752.187	3.635.563.258	3.600.844.035	3.788.728.943	4.359.717.817	Social contributions
Doprinosi Vlada u Federaciji BiH	907.811.066	948.162.335	942.976.582	850.143.064	828.584.163	Contributions of the Governments at level of Federation BiH and level of Cantons
Transferi iz drugih programa	10.061.049	10.394.962	30.928.870	29.687.496	38.870.160	Transfers from other schemes
Socijalni doprinosi preusmjereni iz drugih programa	5.495.940	6.676.291	6.652.638	7.758.723	7.308.667	Social contributions rerouted from other schemes
Ostali primici	58.098.659	20.328.576	44.049.116	52.067.711	83.765.392	Other receipts

Napomena:

*Od 2020. godine u ukupne primitke socijalne zaštite ne ulaze transferi iz drugih programa

*From 2020, total social protection receipts doesn't include transfers from other schemes

3. UDIO POJEDINIH FUKCIJA U UKUPNIM NAKNADAMA SOCIJALNE ZAŠTITE

SHARE OF EACH FUNCTION IN TOTAL AMOUNT OF SOCIAL PROTECTION BENEFITS

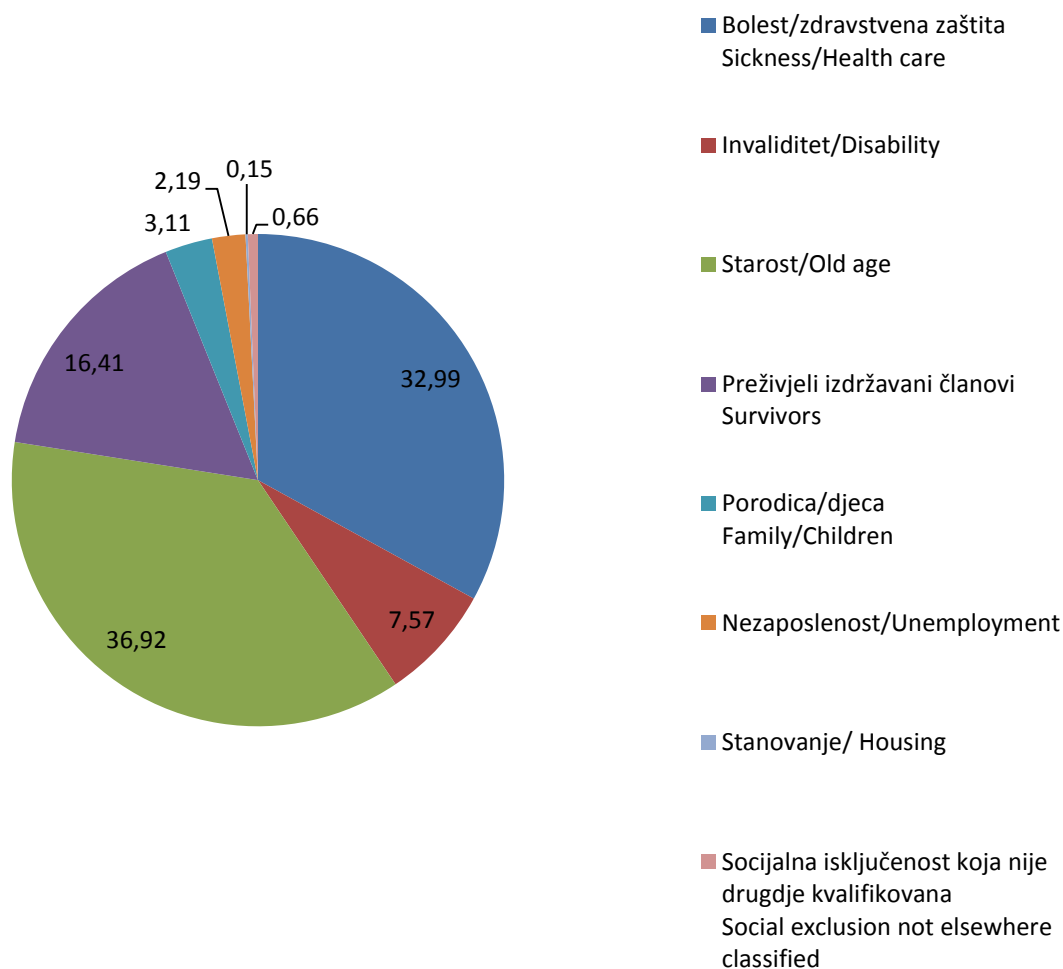
%

	2018	2019	2020	2021	2022	
Ukupni izdaci za socijalne naknade	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	Total expenditures for social protection benefits
Bolest/zdravstvena zaštita	25,70	27,16	32,86	33,76	32,99	Sickness/Health care
Invaliditet	11,70	10,86	9,23	8,52	7,57	Disability
Starost	37,60	37,87	35,89	36,41	36,92	Old age
Preživjeli izdržavani članovi	18,50	18,37	16,53	16,47	16,41	Survivors
Porodica/djeca	2,14	2,04	2,00	1,98	3,11	Family/Children
Nezaposlenost	3,76	3,11	3,00	2,40	2,19	Unemployment
Stanovanje	0,06	0,05	0,04	0,04	0,15	Housing
Socijalna isključenost koja nije drugdje kvalifikovana	0,52	0,56	0,45	0,43	0,66	Social exclusion not elsewhere classified

%

Graf. 3.1 Udio pojedinih funkcija u ukupnim naknadama socijalne zaštite u Federaciji BiH, 2022.

Graph. 3.1 Share of each function in total amount of social protection benefits in Federation BiH, 2022

Izvori podataka

Izvori podataka za istraživanje ESSPROS-a su Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, Federalni zavod za zapošljavanje, Zavod zdravstvenog osiguranje i reosiguranja Federacije BiH, Federalni zavod za penziona i invalidsko osiguranje, Federalni zavod za zapošljavanje i resorna kantonalna ministarstva nadležna za socijalnu politiku.

Sources of data collection

Sources of data for this statistical research ESSPROS are Federal Ministry of Labor and Social Politics, Federal Ministry of Defense for the Defense and Liberation War, Federal Employment Service, Health Insurance and Reinsurance Institute of Federation of Bosnia and Herzegovina, Federal Pension and Disability Institute and Cantonal ministries for Social Policy,

Obuhvat

ESSPROS je harmonizovani sistem koji pruža sredstvo analize i uporedbu finansijskih tokova socijalne zaštite. Ciljevi ESSPROS-a jesu pružiti sveobuhvatan opis socijalne zaštite u državama članicama Europske unije i zemljama kandidatima za članstvo u Europskoj uniji, finansiranja socijalnih naknada te stvoriti sistem pogodan za međunarodnu uporedivost i usklađenost s drugim statistikama.

Coverage

The ESSPROS is a harmonised system providing a means of analysing and comparing social protection financial flows. The objectives of the ESSPROS are to provide a comprehensive and coherent description of the social protection in the EU Member States and candidate states for the membership in the European Union, financing of social benefits, and to establish a system suitable for the international comparability and harmonisation with other statistics.

Definicije

Socijalna zaštita obuhvata sve intervencije javnih ili privatnih tijela radi olakšavanja finansijskog opterećenja domaćinstava i pojedinaca od definisanog niza rizika i potreba, pod uslovom da ne postoji istovremena uzajamna ni individualna protivusluga (intervencija koja od primaoca socijalne zaštite istovremeno traži nešto iste vrijednosti).

Definitions

Social protection encompasses all interventions from public or private bodies intended to relieve households and individuals of the burden of a defined set of risks or needs, provided that there is neither a simultaneous reciprocal or an individual arrangement involved (intervention where the recipient of social protection is obliged to provide simultaneously something of equivalent value in exchange).

Rizici ili potrebe u ESSPROS-ovoj metodologiji iskazane su kao funkcije programa socijalne zaštite i prikazane su na sljedeći način:

Risks or needs in the ESSPROS are expressed in this methodology as functions of the social protection scheme and are listed below.

Bolest/zdravstvena zaštita - rizik bolesti obuhvata odražavanje prihoda i novčanu pomoć u vezi s fizičkom ili duševnom bolešću isključujući invaliditet, dok potreba zdravstvene zaštite obuhvata održavanje, vraćanje i poboljšanje zdravlja zaštićenih osoba bez obzira na uzrok poremećaja.

Sickness/Health care – the risk of sickness comprises the maintenance of the income and support in cash in connection with a physical or mental illness, excluding disability. The health care need covers maintenance, restoration or improvement of the health of the people protected, irrespective of the origin of the disorder.

Invaliditet - obuhvata novčane ili nenovčane podrške, osim zdravstvene njege, u vezi sa nemogućnošću fizički ili mentalno hendikepiranih osoba da se bave ekonomskim ili društvenim aktivnostima.

Disability - implies support in cash or kind (except health care) in connection with the inability of physically or mentally disabled people to engage in economic and social activities.

Starost - obuhvata održavanje prihoda te novčanu ili nenovčanu podršku, osim zdravstvene njege, a u vezi sa starošću.

Old age includes income maintenance and support in cash or kind (except health care) in connection with old age.

Preživjeli izdržavani članovi - obuhvata održavanje prihoda te novčanu ili nenovčanu podršku u vezi sa smrću člana porodice.	<i>Survivors - implies maintenance and support in cash or kind in connection with the death of a family member.</i>
Porodica/djeca - obuhvata novčanu ili nenovčanu podršku, osim zdravstvene njege, a u vezi sa troškovima trudnoće, poroda, usvojenja, odgoja djece te njege za ostale članove porodice.	<i>Family/children - implies support in cash or kind (except health care) in connection with the costs of pregnancy, childbirth and adoption, bringing up children and caring for other family members.</i>
Nezaposlenost podrazumijeva održavanje prihoda te novčane ili nenovčane podrške u vezi s nezaposlenošću.	<i>Unemployment implies income maintenance and support in cash or kind in connection with unemployment.</i>
Stanovanje obuhvaća pomoć u podmiranju troškova stanovanja.	<i>Housing includes assistance in settling of housing cost.</i>
Socijalna isključenost koja nije drugdje klasificirana obuhvaća novčane ili nenovčane potpore, osim zdravstvene zaštite, koje su specifično namijenjene suzbijanju socijalne isključenosti kada ona nije pokrivena ostalim funkcijama	<i>Social exclusion not elsewhere classified covers benefits in cash or kind (except health care) specifically intended to combat social exclusion where it is not covered by one of the other functions.</i>
Funkcija socijalne zaštite se odnosi na primarnu svrhu za koju se pruža socijalna zaštita, bez obzira na zakonske ili institucionalne odredbe.	<i>Function of social protection refers to the primary purpose for which social protection is provided, irrespective of legislative or institutional provisions.</i>
Jedinica posmatranja je program socijalne zaštite. Prema definiciji program socijalne zaštite je skup pravila koja podržavaju jedna ili više institucionalnih jedinica, koji upravlja pružanjem socijalnih naknada i njihovim finansiranjem. Program socijalne zaštite bi u svakom trenutku trebao zadovoljavati uslov da je za njega moguće prikazati odvojen račun primitaka i izdataka. Po mogućnosti, programi socijalne zaštite strukturiraju se tako da pružaju zaštitu od jednog rizika ili jedne potrebe i pokrivaju jednu specifičnu skupinu korisnika. Program socijalne zaštite ima istu rezidentnost kao i institucionalna jedinica koja njime upravlja.	<i>Observation unit is the social protection scheme. According to the definition, social protection scheme is a district body of rules, supported by one or more institutional units, governing the provision of social protection benefits and their financing. Social protection schemes should at all times meet the condition that it must be possible to draw up a separate account of receipts and expenditures. Preferably, social protection schemes are structured in such a way that they provide protection against a single risk or need and cover a single specific group of beneficiaries. Social protection schemes have the same residence as the institutional units that manage them.</i>
Izdaci programa socijalne zaštite se klasifikuju prema vrsti, što upućuje na prirodu ili razlog za izdatak. Vrste izdataka su: naknade socijalne zaštite, administrativni troškovi, transferi prema drugim programima, te ostali izdaci	<i>Expenditures of social protection schemes are classified by type, which indicates the nature of, or reason for, the expenditure. The types of expenditures are the following: social benefits, administration costs, transfers to other schemes and other expenditure</i>
Naknade socijalne zaštite kao najveći izdatak programa socijalne zaštite, novčani su ili nenovčani transferi usmjereni od programa socijalne zaštite prema domaćinstvima ili pojedincima kako bi ih rasteretili finansijskog opterećenja od definisanog seta rizika i potreba. Naknade socijalne zaštite dijele se na naknade koje se dodjeljuju bez provjere materijalnog stanja i naknade socijalne zaštite temeljene na provjeri materijalnog stanja. Naknade socijalne zaštite mogu imati oblik novčanih isplata, nadoknade troškova te direktno pruženih roba i usluga.	<i>Social benefits, as the most extensive social protection expenditure, consist of transfers, in cash or in kind, by social protection schemes to household or individuals to relieve them of the burden of a defined set of risks or needs. Social benefits are broken down in non means-tested and means-tested benefits. Social benefits refer exclusively to cash payments, reimbursements and directly provided goods and services.</i>
Administrativni troškovi su troškovi koji se uračunavaju programu za njegovo upravljanje i vođenje.	<i>Administration costs means the costs charged to the scheme for management and administration thereof.</i>

Transferi preusmjereni na druge programe su nepovratne isplate drugim programima socijalne zaštite. *Transfers to other schemes means unrequited payments made to other social protection schemes.*

Socijalni doprinosi preusmjereni između programa su isplate jednog programa socijalne zaštite drugom radi održavanja ili povećanja prava zaštićenih lica za socijalnu zaštitu od programa primaoca. *Re-routed social contributions are payments that a social protection scheme makes to another scheme in order to maintain or accrue the rights of its protected people to social protection from the recipient scheme.*

Ostali izdaci su raznoliki izdaci programa socijalne zaštite. *Other expenditure means miscellaneous expenditure by social protection schemes.*

Primici programa socijalne zaštite klasifikuju se u okviru Centralnog ESSPROS-ovog sistema prema vrsti i porijeklu. Vrsta se odnosi na prirodu uplate ili razlog uplate, a porijeklo na institucionalni sektor iz kojeg je isplata primljena. Vrste primitaka su: socijalni doprinosi, doprinosi Vlade Federacije BiH, doprinosi vlada na kantonalnim nivoima Federacija BiH, transferi iz drugih programa, te ostali primici. Prema sektoru porijekla razlikujemo primitke od: preduzeća, opšte vladine, domaćinstava, neprofitnih ustanova i ostatka svijeta. *Receipts of social protection schemes are classified in the ESSPROS Core System by type and origin. The type indicates the nature of, or reason for, a payment, the origin specifies the the institutional sector from which the payment is received. The types of receipts are the following: social contributions, contributions of Federal B&H Government, contributions of cantonal governments in Federation of B&H, transfers from other schemes and other receipts. Institutional sectors from which receipts of social protection schemes originate are the following: corporation, general government, households, non-profit institutions serving households, rest of the World.*

Socijalni doprinosi su troškovi poslodavaca, odnosno zaposlenih radi osiguranja prava na socijalne naknade zaposlenih. *Social contributions means the costs incurred by employers on behalf of their employees or by protected persons to secure entitlement to social benefits.*

Dobrinosi Vlade Federacije BiH i kantonalnih vlada Federacije BiH su troškovi vlade zbog vođenja programa koji se ne temelje na doprinosima i koji su pod kontrolom vlade te troškovi za financijsku podršku koju Vlada Federacija BiH pruža rezidentnim programima socijalne zaštite. *Contributions of Federal Government and Cantonal governments in Federation of B&H are costs to general government of running government-controlled non-contributory schemes, and financial support provided by Government of Federation of B&H to other resident social protection schemes.*

Transferi iz drugih programa su nepovratne isplate drugih programa socijalne zaštite, a sastoje se uglavnom od socijalnih doprinosa preusmjerenih iz drugih programa. *Transfers from other schemes means unrequited payments received from other social protections schemes, which primarily include social contributions re-routed from other schemes.*

Ostali primici su razni tekući primici programa socijalne zaštite. *Other receipts include miscellaneous current receipts of social protection schemes*

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 407 036 , Telefaks/Telefax: +387 (33) 226 151

Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: http://www.fzs.ba

Odgovorne osobe:

Person responsible:

Elvin Šetkić, šef odsjeka za statistiku obrazovanja, socijalne zaštite i nacionalnih zdravstvenih računa

Head of the Department for Statistics of Education, Social Welfare and National Health Accounts

Hidaeta Čolović, pomoćnik direktora Sektora za statistiku stanovništva i društvene statistike

Assist. Director of Department for Population and Social Statistics

Doc. Dr Emir Kremić, direktor

Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje priredili: Elvin Šetkić, Halima Nakić

Prepared by: Elvin Šetkić, Halima Nakić

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor

Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se i na internetu

First Release data are also published on the Internet